

Iakttagandet av skyldigheten till centraliserad upphandling (lagen om statsbudgeten 22 a §)

Revisionen hänförde sig till iakttagandet av den i 22 a § (447/2006) i lagen om statsbudgeten (423/1988) föreskrivna skyldigheten till centraliserad upphandling. Huvudfrågorna vid revisionen var att klarlägga, 1) hur finansministeriet har styrt statens centraliserade upphandling och övervakat iakttagandet av skyldigheten till centraliserad upphandling och 2) om ämbetsverken och inrättningarna har iakttagit skyldigheten till centraliserad upphandling. Lagenligheten och tillbörligheten utvärderades i synnerhet på basis av iakttagandet av författningarna.

En analytisk granskning hänförde sig till alla bokföringsenheter enligt 12 a § (1096/2009) i lagen om statsbudgeten, med undantag för Certia, Riksdagen, Utrikespolitiska institutet och Statens revisionsverk. En granskning av upphandlingsprocessen och transaktionsgranskning hänförde sig till 14 bokföringsenheter eller ämbetsverk. Finansministeriet var föremål för granskning till den del revisionen gällde finansministeriets uppgift att styra och övervaka iakttagandet av skyldigheten till centraliserad upphandling.

På basis av revisionen är det att rekommendera att finansministeriet skulle effektivisera styrningen av statens centraliserade upphandling. De styrningsmetoder som finansministeriet har tillämpat efter augusti 2009 har varit s.k. mjuka metoder, och ministeriet har inte utnyttjat de befogenheter som lagstiftningen medger att ändra på förteckningen över de produkter som omfattas av skyldigheten till centraliserad upphandling. På grund av den väsentliga betydelse som skyldigheten till centraliserad upphandling har med tanke på statsfinanserna borde finansministeriet ägna mer uppmärksamhet än för närvarande åt att följa upp och rapportera om hur skyldigheten till centraliserad upphandling uppfylls. Det avgörande för ordnandet av en bättre uppföljning är att utveckla verktygen för uppföljningen.

Arrangemangen i upphandlingen stöder tämligen väl upphandlingen av de produkter som omfattas av skyldigheten till centraliserad upphandling vid de granskade ämbetsverken och inrättningarna. Skyldigheten till centraliserad upphandling iakttas vid de granskade ämbetsverken och inrättningarna tämligen väl och anledningarna till avvikelser kan som regel

betraktas som godtagbara. Vid så gott som alla de granskade organisationerna konstaterades emellertid brister i dokumenteringen av avvikelser från skyldigheten till centraliserad upphandling. Dokumenteringen bör i fortsättningen ägnas uppmärksamhet, så att dokumenteringen utförs på det sätt som förutsätts i 2 § 4 momentet i statsrådets förordning (765/2006). I produktgrupperna elektricitet och kontorsmateriel konstaterades i ett flertal fall brister, och anledningarna till avvikelser kunde inte betraktas som godtagbara.